

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1688, z 2017 r. poz. 1566, 1567, z 2018 r. poz. 88, 650.

U S T A W A

z dnia 20 lipca 1991 r.

o Inspekcji Ochrony Środowiska

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Inspekcja Ochrony Środowiska jest powołana do kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz badania i oceny stanu środowiska.

Art. 2. 1. Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy:

- 1) kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, 831, 903, 1250 i 1427) w zakresie:
 - a) przestrzegania przepisów o ochronie środowiska,
 - b) przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji i jej wpływu na stan środowiska,
 - c) przestrzegania przepisów dotyczących zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej,
 - d) eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem,
 - e) przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami oraz odpadami opakowaniowymi,
 - f) przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej,
 - g) postępowania z substancjami zubożającymi warstwę ozonową oraz z fluorowanymi gazami cieplarnianymi i pozostałymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi, o których mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych

fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. poz. 881, z 2016 r. poz. 1579 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 1567), oraz z produktami i urządzeniami zawierającymi te substancje lub gazy lub od nich uzależnionymi, z wyłączeniem systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających te substancje lub gazy,

- h) przestrzegania przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2015 r. poz. 806), w zakresie wymagań określonych w zezwoleniach na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej albo w zgodach na zamierzone uwolnienie organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska w zakresie postępowania z odpadami, w tym powstającymi podczas zamkniętego użycia organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz po zakończeniu zamierzonego uwolnienia organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska,
 - i) przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
 - j) przestrzegania przepisów o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, z wyjątkiem przepisów art. 37 i art. 39 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. poz. 1688),
 - k) przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach, z wyjątkiem przestrzegania przez sprzedawców detalicznych i sprzedawców hurtowych przepisów art. 8, art. 9, art. 10 ust. 1, art. 11, art. 31 ust. 3, art. 48–50, art. 53 oraz art. 54 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2015 r. poz. 687 i 1688);
- 1a) kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250, 1020 i 1250);
- 2) prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, w szczególności:
- a) opracowywanie programów państwowego monitoringu środowiska,
 - b) koordynacja realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska,
 - c) gromadzenie informacji o środowisku w zakresie ujętym w programach państwowego monitoringu środowiska,

- d) przetwarzanie zgromadzonych informacji o środowisku i dokonywanie ocen stanu środowiska,
 - e) opracowywanie raportów o stanie środowiska,
 - f) udział w międzynarodowej wymianie informacji o stanie środowiska, w tym koordynacja współpracy z Europejską Agencją Środowiska, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 13);
- 3) podejmowanie decyzji wstrzymujących działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszeniem warunków korzystania ze środowiska;
 - 4) przeciwdziałanie poważnym awariom oraz sprawowanie nadzoru nad usuwaniem ich skutków;
 - 5) wykonywanie zadań związanych ze zbieraniem danych do Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń oraz prowadzeniem Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń;
 - 6) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, 831, 961 i 1250);
 - 7) udział w przekazywaniu do użytkowania obiektów lub instalacji realizowanych jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
 - 8) wykonywanie zadań w zakresie zapobiegania szkodom w środowisku i ich naprawy;
 - 9) wykonywanie zadań określonych w przepisach o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów;
 - 10) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1136 oraz z 2014 r. poz. 1101);
 - 11) kontrola wyrobów wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku, podlegających ocenie zgodności w zakresie spełniania przez nie zasadniczych lub innych wymagań dotyczących ochrony środowiska;

12) wykonywanie zadań z zakresu:

- a) ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1203),
- b) rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.),
- c) rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów (Dz. Urz. UE L 104 z 08.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 48, z późn. zm.),
- d) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 689/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz. Urz. UE L 204 z 31.07.2008, str. 1, z późn. zm.),
- e) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.)

– w zakresie zagrożeń dla środowiska;

12a) wykonywanie zadań wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz. Urz. UE L 295 z 12.11.2010, str. 23);

13) wykonywanie zadań dotyczących przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223 oraz z 2016 r. poz. 266 i 542) w zakresie emisji gazów cieplarnianych objętych systemem oraz szacowanie

wielkości emisji gazów cieplarnianych z instalacji lub z operacji lotniczej, o którym mowa w art. 87 ust. 4 i art. 88 ust. 1 tej ustawy;

- 13a) przeprowadzanie kontroli, o której mowa w art. 168a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 14) wykonywanie pomiarów wielkości emisji oraz poziomu substancji lub energii występujących w środowisku;
- 15) prowadzenie badań referencyjnych i porównawczych;
- 16) prowadzenie porównań międzylaboratoryjnych i badań biegłości;
- 17) współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi;
- 17a) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566);
- 17b) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 19 lipca 2016 r. o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania (Dz. U. poz. 1340) oraz wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków zapewniających zgodność użytkowników w Unii z wymogami wynikającymi z Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów (Dz. Urz. UE L 150 z 20.05.2014, str. 59) i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1866 z dnia 13 października 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 w odniesieniu do rejestru kolekcji, monitorowania zgodności użytkowników i najlepszych praktyk (Dz. Urz. UE L 275 z 20.10.2015, str. 4);
- 18) wykonywanie innych zadań określonych odrębnymi przepisami.

2. Zwierzchni nadzór nad wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1, sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

3. Inspekcja Ochrony Środowiska współpracuje z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

Rozdział 2

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska

Art. 3. Organami Inspekcji Ochrony Środowiska są:

- 1) Główny Inspektor Ochrony Środowiska;
- 2) wojewódzki inspektor ochrony środowiska jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie.

Art. 3a. Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest centralnym organem administracji rządowej nadzorowanym przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 4. 1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska kieruje działalnością Inspekcji Ochrony Środowiska.

2. (uchylony)

3. Głównego Inspektora Ochrony Środowiska powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska. Prezes Rady Ministrów odwołuje Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

4. Zastępcę Głównego Inspektora Ochrony Środowiska powołuje minister właściwy do spraw środowiska, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Minister właściwy do spraw środowiska odwołuje Zastępcę Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

4a. Stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;

7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

4b. Informację o naborze na stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

4c. Termin, o którym mowa w ust. 4b pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

4d. Nabór na stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw środowiska, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

4e. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 4d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

4f. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 4e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

4g. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

4h. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;

- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

4i. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

4j. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

4k. Zespół przeprowadzający nabór na stanowisko, o którym mowa w ust. 4, powołuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

4l. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowisko, o którym mowa w ust. 4, stosuje się odpowiednio ust. 4a–4j.

5. Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykonuje zadania przy pomocy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

6. W skład Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska mogą wchodzić: departamenty, wydziały, zespoły terenowe, samodzielne stanowiska oraz laboratoria.

7. Organizację Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska określa statut nadany, w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 4a. 1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, kierując działalnością Inspekcji Ochrony Środowiska:

- 1) ustala ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska oraz wydaje zalecenia i wytyczne, określające sposób postępowania w trakcie realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1, oraz kontroluje stan ich realizacji;

- 2) ustala szczegółowe zasady postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii w zakresie należącym do właściwości Inspekcji Ochrony Środowiska oraz zasady współdziałania z innymi organami administracji publicznej;
- 3) może wydawać wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska polecenia dotyczące podjęcia określonych czynności i żądać będących w ich posiadaniu informacji o stanie środowiska i jego ochronie oraz o zakresie i wynikach ich działania;
- 4) organizuje i koordynuje kontrole podmiotów korzystających ze środowiska o zasięgu lub znaczeniu ponadwojewódzkim;
- 5) opracowuje wieloletnie programy państwowego monitoringu środowiska;
- 6) dokonuje analiz i ocen:
 - a) przestrzegania przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1,
 - b) stanu środowiska;
- 7) prowadzi system informatyczny, o którym mowa w art. 28h ust. 1, i nadzoruje jego funkcjonowanie;
- 8) organizuje szkolenia pracowników Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie wykonywania zadań określonych w ustawie i w przepisach odrębnych;
- 9) sporządza roczne sprawozdanie z działalności Inspekcji Ochrony Środowiska i przedkłada je do akceptacji ministrowi właściwemu do spraw środowiska w terminie do 31 maja roku następnego.

1a. Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykonuje zadania, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

2. Główny Inspektor Ochrony Środowiska w zakresie zadań określonych w art. 2 ust. 1 współpracuje z:

- 1) organami państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 2) właściwymi organami innych państw na podstawie zawartych umów i porozumień;
- 3) organizacjami międzynarodowymi.

Art. 5. 1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska kieruje działalnością Inspekcji Ochrony Środowiska na obszarze województwa.

2. Wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska powołuje i odwołuje wojewoda, za zgodą Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

3. Stanowisko wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska może zajmować osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 5) posiada co najmniej 5-letni staż pracy na stanowiskach związanych z zadaniami z zakresu ochrony środowiska, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 6) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

4. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska, kierując działalnością Inspekcji Ochrony Środowiska na obszarze województwa:

- 1) wykonuje jej zadania zgodnie z ogólnymi kierunkami działania, zaleceniami i wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- 2) ustala, w porozumieniu z wojewodą, kierunki działania oraz roczne plany pracy Inspekcji Ochrony Środowiska w województwie, których elementem są roczne plany działalności kontrolnej;
- 3) opracowuje i realizuje wojewódzkie programy monitoringu środowiska;
- 4) dokonuje na obszarze województwa analiz i ocen:
 - a) przestrzegania przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1,
 - b) stanu środowiska;
- 5) przedkłada Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska informacje o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska na obszarze województwa za dany rok w terminie do 15 lutego roku następnego oraz na żądanie, w każdym czasie.

5. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska wykonuje zadania przy pomocy wojewódzkiego inspektoratu ochrony środowiska.

6. Zastępców wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, w liczbie do dwóch, powołuje i odwołuje wojewoda, na wniosek wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

7. Stanowisko zastępcy wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska może zajmować osoba, która spełnia warunki określone w ust. 3.

8. Wojewoda, na wniosek wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, może tworzyć delegatury wojewódzkiego inspektoratu ochrony środowiska. Kierownik delegatury może, z upoważnienia wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, prowadzić sprawy i wydawać na terenie swojego działania decyzje administracyjne.

9. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, zasady i sposób organizacji wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska oraz ich delegatur, mając na względzie zapewnienie ich sprawnego i jednolitego działania.

Art. 5a. 1. Roczny plan działalności kontrolnej obejmuje:

- 1) ogólną ocenę znaczących zagadnień dotyczących środowiska;
- 2) obszar objęty planem kontroli;
- 3) wykaz zakładów objętych planem, w tym wykaz:
 - a) instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
 - b) zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, zwanych dalej odpowiednio „zakładami o zwiększonym ryzyku” i „zakładami o dużym ryzyku”;
- 4) procedury opracowywania programów kontroli planowych;
- 5) procedury kontroli nieplanowych;
- 6) w odniesieniu do zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku – ogólną ocenę znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa oraz wykaz grup zakładów, o których mowa w art. 264d ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

2. W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego oraz zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wojewódzki inspektor ochrony środowiska na podstawie rocznego planu kontroli sporządza programy kontroli planowych, obejmujące częstotliwość kontroli w terenie dla różnych rodzajów zakładów i instalacji.

3. Częstotliwość kontroli, o której mowa w ust. 2, jest ustalana z uwzględnieniem systematycznej oceny zagrożeń dla środowiska stwarzanych przez daną instalację, oraz przepisów dotyczących częstotliwości prowadzenia kontroli.

4. W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego okres pomiędzy kontrolami nie przekracza:

- 1) roku dla instalacji stwarzających największe zagrożenie;
- 2) 3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) lub dla instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie.

5. Systematyczna ocena zagrożeń dla środowiska, o której mowa w ust. 3, uwzględnia co najmniej jedno z następujących kryteriów:

- 1) potencjalne i rzeczywiste oddziaływanie danych instalacji na zdrowie ludzi i środowisko, z uwzględnieniem poziomu i rodzajów emisji, wrażliwości środowiska lokalnego i ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- 2) historię zgodności z warunkami pozwolenia;
- 3) rejestrację organizacji lub prowadzącego instalację w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS).

6. Jeżeli kontrola instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego lub zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku wykaże istotne naruszenie wymogów określonych w tym pozwoleniu lub w zakresie przeciwdziałania poważnej awarii przemysłowej, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia tej kontroli przeprowadza się ponowną kontrolę, o której mowa w art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646).

7. Pozaplanowe kontrole przeprowadza się w szczególności w celu jak najszybszego zbadania skarg i wniosków o interwencje, wystąpienia poważnych awarii, stwierdzenia naruszeń wymogów określonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz, w stosownych przypadkach, przed udzieleniem lub zmianą pozwolenia zintegrowanego.

Art. 6. (uchylony)

Art. 7. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska, za zgodą Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, może powierzyć, w drodze porozumienia, prowadzenie spraw z zakresu właściwości wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, w tym wydawanie w jego imieniu decyzji administracyjnych, powiatom położonym na terenie województwa.

Art. 8. W rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Ochrony Środowiska organem właściwym jest, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, wojewódzki inspektor ochrony środowiska i jako organ wyższego stopnia – Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

Art. 8a. 1. Rada gminy, rada powiatu i sejmik województwa przynajmniej raz w roku rozpatrują informację wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o stanie środowiska na obszarze województwa. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska informuje wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zarząd powiatu i zarząd województwa o wynikach kontroli obiektów o podstawowym znaczeniu dla danego terenu.

2. W związku z przedłożoną informacją, o której mowa w ust. 1, radzie powiatu służy prawo do określania, w drodze uchwały, kierunków działania wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska w celu zapewnienia na danym obszarze należytej ochrony środowiska.

3. W przypadku bezpośredniego zagrożenia środowiska starosta lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) może skierować, zawierający uzasadnienie, wniosek do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie należących do jego zadań i kompetencji działań zmierzających do usunięcia tego zagrożenia, gdy podjęcie działań wykracza poza zadania i kompetencje odpowiednio starosty lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

4. Uchwała podjęta na podstawie ust. 2 oraz wniosek skierowany na podstawie ust. 3 nie mogą dotyczyć wykonania konkretnych czynności służbowych ani określać sposobu wykonania zadania przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, lecz powinny ustalać przedmiot działań lub wskazywać stan niezgodny z prawem, o którego usunięcie chodzi i którego zakres należy do właściwości wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Art. 8b. 1. Starosta, wójt (burmistrz, prezydent miasta) ponoszą wyłączną odpowiedzialność za treść wniosku skierowanego na podstawie art. 8a ust. 3.

2. Wniosek przekazany ustnie wymaga potwierdzenia na piśmie.

Art. 8c. (uchylony)

Rozdział 3

Wykonywanie zadań kontrolnych przez Inspekcję Ochrony Środowiska

Art. 9. 1. Kontrolę wykonują Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska oraz upoważnieni przez nich pracownicy Inspekcji Ochrony Środowiska, zwani dalej „inspektorami”.

2. Przy wykonywaniu kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska inspektor uprawniony jest do:

- 1) wstępu z niezbędnym sprzętem:
 - a) na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na którym prowadzona jest działalność gospodarcza,
 - b) do środków transportu;
- 1a) wstępu przez całą dobę wraz z niezbędnym sprzętem na teren niezwiązany z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 2) przeprowadzania niezbędnych pomiarów lub badań, w tym pobierania próbek, lub wykonywania innych czynności kontrolnych w celu ustalenia na terenie kontrolowanej nieruchomości, w obiekcie lub jego części, stanu środowiska oraz oceny tego stanu w świetle przepisów o ochronie środowiska, a także indywidualnie określonych w decyzjach administracyjnych warunków wykonywania działalności wpływającej na środowisko;
- 3) żądania wstrzymania ruchu instalacji lub urządzeń oraz powstrzymania się od wykonywania innych czynności w zakresie, w jakim jest to niezbędne dla pobrania próbek oraz przeprowadzenia badań i pomiarów;
- 4) oceny sposobu eksploatacji instalacji lub urządzeń, w tym środków transportu;
- 5) oceny stosowanych technologii i rozwiązań technicznych;
- 6) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego;
- 7) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli;
- 8) żądania okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia mandatu lub kary grzywny;

9) oceny sposobu wykonywania pomiarów emisji, ilości pobranej wody oraz odprowadzanych ścieków przez jednostkę prowadzącą pomiary, w tym poprawności sposobu pobierania i analizy próbek.

2a. Jeżeli przeprowadzenie niezbędnych pomiarów, w tym pobieranie próbek lub wykonanie innych czynności kontrolnych, wymaga specjalistycznej wiedzy lub umiejętności, Główny Inspektor Ochrony Środowiska lub wojewódzki inspektor ochrony środowiska może upoważnić do udziału w kontroli osobę niebędącą inspektorem, posiadającą taką wiedzę lub takie umiejętności.

2b. Do osoby, o której mowa w ust. 2a, stosuje się przepisy ust. 2 pkt 1, 2 i 9 oraz ust. 3.

3. Upoważniony do kontroli inspektor jest uprawniony do poruszania się po terenie nieruchomości, obiektu lub ich części oraz środków transportu, bez potrzeby uzyskiwania przepustki oraz nie podlega rewizji osobistej przewidzianej w regulaminie wewnętrznym kontrolowanej jednostki organizacyjnej; podlega on przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującym w kontrolowanej jednostce organizacyjnej.

Art. 10. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz kontrolowana osoba fizyczna, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz o zakwaterowaniu sił zbrojnych, obowiązani są umożliwić inspektorowi przeprowadzenie kontroli, w szczególności umożliwić dokonanie czynności, o których mowa w art. 9 ust. 2.

Art. 10a. 1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska może wystąpić z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta Policji o pomoc, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia czynności kontrolnych.

2. Na wniosek wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska właściwy miejscowo komendant Policji jest obowiązany do zapewnienia inspektorowi pomocy Policji w toku wykonywania czynności kontrolnych.

Art. 11. 1. Z czynności kontrolnych inspektor sporządza protokół, którego jeden egzemplarz doręcza kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub kontrolowanej osobie fizycznej.

2. Protokół podpisują inspektor i kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub kontrolowana osoba fizyczna, którzy mogą wnieść do protokołu umotywowane zastrzeżenia i uwagi.

3. W razie odmowy podpisania protokołu przez kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub kontrolowaną osobę fizyczną, inspektor czyni o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie właściwemu organowi Inspekcji Ochrony Środowiska.

Art. 12. 1. Na podstawie ustaleń kontroli wojewódzki inspektor ochrony środowiska może:

- 1) wydać zarządzenie pokontrolne do kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby fizycznej;
- 2) wydać na podstawie odrębnych przepisów decyzję administracyjną;
- 3) wszcząć egzekucję, jeżeli obowiązek wynika z mocy prawa lub decyzji administracyjnej.

2. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub kontrolowana osoba fizyczna, w terminie wyznaczonym w zarządzeniu pokontrolnym, mają obowiązek poinformowania wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o zakresie podjętych i zrealizowanych działań służących wyeliminowaniu wskazanych naruszeń.

3. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska może zażądać od kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej przeprowadzenia postępowania służbowego lub innego przewidzianego prawem postępowania przeciwko osobom winnym dopuszczenia do uchybień i poinformowania go, w określonym terminie, o wynikach tego postępowania i o podjętych działaniach.

4. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska może upoważnić inspektora do wydania w trakcie kontroli decyzji w przedmiocie wstrzymania:

- 1) działalności powodującej naruszenie wymagań ochrony środowiska, jeżeli zachodzi bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia ludzi albo bezpośrednie zagrożenie zniszczenia środowiska w znacznych rozmiarach;
- 2) oddania do użytku obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska.

Art. 12a. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Art. 12b. 1. W przypadku gdy istnieje bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska lub w celu przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, czynności kontrolne wykonuje się po okazaniu legitymacji służbowej potwierdzającej tożsamość i uprawnienia inspektora.

2. Po podjęciu czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 1, kontrolowanemu należy niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli, doręczyć upoważnienie do przeprowadzenia kontroli.

Art. 13. (uchylony)

Art. 14. W sprawach o wykroczenia przeciwko środowisku organom Inspekcji Ochrony Środowiska przysługuje uprawnienie oskarżyciela publicznego także wtedy, gdy wniosek o ukaranie za wykroczenie złożył inny uprawniony oskarżyciel.

Art. 15. W razie stwierdzenia, że działanie lub zaniechanie kierownika jednostki organizacyjnej, jej pracownika lub innej osoby fizycznej wyczerpuje znamiona przestępstwa przeciwko środowisku, organy Inspekcji Ochrony Środowiska kierują do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, dołączając dowody dokumentujące podejrzenie.

Art. 16. 1. Organы Inspekcji Ochrony Środowiska mogą zwrócić się do każdego organu administracji państwowej i rządowej oraz organu samorządu terytorialnego o udzielenie informacji lub udostępnienie dokumentów i danych związanych z ochroną środowiska.

2. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie ochrony środowiska w działalności organów, o których mowa w ust. 1, organy Inspekcji Ochrony Środowiska kierują wystąpienie, którego treścią może być w szczególności wniosek o:

- 1) wszczęcie postępowania administracyjnego;
- 2) dopuszczenie do udziału w toczącym się postępowaniu.

3. W przypadku skierowania wystąpienia, o którym mowa w ust. 2, organom Inspekcji Ochrony Środowiska przysługują prawa strony w postępowaniu administracyjnym i postępowaniu przed sądem administracyjnym.

Art. 17. 1. Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w wykonywaniu czynności kontrolnych z innymi organami kontroli, w tym z Państwową Inspekcją Sanitarną, organami administracji państwowej i rządowej, organami samorządu terytorialnego, organami obrony cywilnej oraz organizacjami społecznymi.

2. Współdziałanie to obejmuje w szczególności:

- 1) (uchylony)
- 1a) rozpatrywanie wniosków o przeprowadzenie kontroli, składanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) przekazywanie właściwym organom administracji państwowej i rządowej oraz organom samorządu terytorialnego informacji o wynikach kontroli przeprowadzonych przez Inspekcję Ochrony Środowiska;
- 3) wymianę informacji o wynikach kontroli;
- 4) wymianę z organami celnymi i Strażą Graniczną informacji związanych ze sprowadzaniem do kraju towarów, których wwóz jest zakazany lub ograniczony ze względu na ochronę środowiska;
- 5) współpracę ze Strażą Graniczną w wykonywaniu kontroli w strefie nadgranicznej;
- 6) współpracę z organami Państwowej Straży Pożarnej w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.

3. Przeprowadzenie kontroli nieobjętej planem kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska mogą zarządzić wojewoda lub wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

3a. Na uzasadniony wniosek organu samorządu terytorialnego wojewódzki inspektor ochrony środowiska jest obowiązany przeprowadzić kontrolę nieobjętą planem kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych emitowanych z instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej lub radiolokacyjnej, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz.

4. Inspekcja Ochrony Środowiska udziela pomocy organom samorządu terytorialnego w realizacji ich zadań kontrolnych w zakresie ochrony środowiska.

5. (uchylony)

Art. 18. 1. Koszty analiz i wykonywania pomiarów, w tym pobierania próbek, na podstawie których stwierdzono naruszenie wymagań ochrony środowiska, ponoszą jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne, których działalność jest źródłem naruszania tych wymagań.

1a. Koszty oszacowania wielkości emisji z instalacji albo z operacji lotniczej, o którym mowa w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, ponosi prowadzący instalację albo operator statku powietrznego.

2. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 1 i 1a, ustala, w drodze decyzji, organ Inspekcji Ochrony Środowiska stwierdzający naruszenie wymagań ochrony środowiska albo dokonujący oszacowania wielkości emisji z instalacji albo z operacji lotniczej.

3. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, kierując się potrzebą zapewnienia proporcjonalności kosztów, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób ustalania kosztów ponoszonych w związku z prowadzeniem:

- 1) kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska;
- 2) (uchylony)
- 3) szacowania wielkości emisji z instalacji albo z operacji lotniczej, o którym mowa w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Art. 18a. (uchylony)

Art. 18b. (uchylony)

Art. 19. W postępowaniu o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczącym przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oraz w sprawie ustalenia lokalizacji autostrad oraz dróg ekspresowych wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska przysługują prawa strony w postępowaniu administracyjnym i postępowaniu przed sądem administracyjnym, jeżeli zgłosi swój udział w postępowaniu.

Art. 20. (uchylony)

Art. 21. (uchylony)

Art. 22. Główny Inspektor Ochrony Środowiska może podejmować wszelkie czynności należące do właściwości wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, jeśli uzna to za celowe ze względu na wagę lub zawilóść sprawy.

Rozdział 4

Państwowy monitoring środowiska

Art. 23. 1. Tworzy się państwowy monitoring środowiska.

2. Państwowy monitoring środowiska obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych potrzeb wynikających z polityki ekologicznej państwa.

3. Państwowy monitoring środowiska realizowany jest na podstawie:

- 1) wieloletnich programów państwowego monitoringu środowiska opracowanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez ministra właściwego do spraw środowiska;
- 2) wojewódzkich programów monitoringu opracowanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska i zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

4. Wojewódzkie programy monitoringu zawierają zadania określone w wieloletnich programach państwowego monitoringu środowiska.

5. Programy państwowego monitoringu środowiska obejmują, dla poszczególnych elementów środowiska, zadania:

- 1) krajowe;
- 2) regionalne (wojewódzkie i międzywojewódzkie);
- 3) lokalne.

6. (uchylony)

7. (uchylony)

8. (uchylony)

9. (uchylony)

Art. 24. Działalność państwowego monitoringu środowiska koordynują organy Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym:

- 1) zadania krajowe i regionalne – Główny Inspektor Ochrony Środowiska;

- 2) zadania lokalne – wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w uzgodnieniu z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska.

Art. 25. 1. Organy administracji rządowej oraz samorządowej, prowadzące rejestry, wykazy, pomiary, analizy i obserwacje stanu środowiska, są obowiązane do nieodpłatnego udostępniania danych o stanie środowiska uzyskanych w trakcie ich działalności dla potrzeb państwowego monitoringu środowiska.

2. Informacje o środowisku i jego ochronie na obszarze województwa objęte państwowym monitoringiem środowiska są gromadzone przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska i przekazywane Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

3. (uchylony)

Art. 25a. Główny Inspektor Ochrony Środowiska ustala sposób gromadzenia i przetwarzania danych oraz zakres i sposób przekazywania informacji, o których mowa w art. 25 ust. 2.

Art. 25b. Główny Inspektor Ochrony Środowiska opracowuje, nie rzadziej niż raz na 4 lata, raport o stanie środowiska w Polsce, uwzględniając w szczególności dane z państwowego monitoringu środowiska.

Art. 26. (uchylony)

Art. 27. Minister właściwy do spraw środowiska może, dla celów kontroli i badań stanu środowiska, określić, w drodze rozporządzenia, warunki i metody prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz stężeń i poziomów substancji lub energii w środowisku, uwzględniając zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej oraz postęp w zakresie technik pomiarowych.

Art. 28. 1. Inspekcja Ochrony Środowiska zapewnia informowanie społeczeństwa o stanie środowiska.

2. Właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska nieodpłatnie udostępnia organom administracji informacje, o których mowa w art. 25 ust. 2.

3. Na wniosek producenta zamierzającego prowadzić ekologiczne gospodarstwo rolne właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska wydaje zaświadczenie informujące, że na terenie, na którym położone jest gospodarstwo rolne, nie nastąpiło

przekroczenie dopuszczalnych stężeń szkodliwych substancji zanieczyszczających powietrze i wodę.

Rozdział 4a

(uchylony)

Rozdział 4b

Laboratoria

Art. 28f. 1. W wojewódzkich inspektoratach ochrony środowiska oraz ich delegaturach mogą działać laboratoria.

2. Do zadań laboratoriów, o których mowa w ust. 1, należy w szczególności:

- 1) wykonywanie badań, pomiarów i analiz w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1;
- 2) współpraca z krajowym laboratorium referencyjnym i wzorcującym w zakresie wdrażania systemów jakości, metodyk badawczych oraz aparatury pomiarowej;
- 3) udział w porównaniach międzylaboratoryjnych i badaniach biegłości.

3. Pomiar, badania i pobieranie próbek w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, wykonują laboratoria, o których mowa w ust. 1, posiadające akredytację w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2016 r. poz. 655 i 1228).

4. W zakresie, w jakim laboratoria, o których mowa w ust. 3, nie posiadają akredytacji, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może zawrzeć umowę o wykonanie badań i pomiarów, pobranie próbek i analiz z inną jednostką posiadającą akredytację w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.

5. Laboratoria, o których mowa w ust. 1, mogą pozyskiwać środki finansowe z tytułu sprzedaży usług zleconych, w szczególności w zakresie:

- 1) badań laboratoryjnych, badań i pomiarów środowiskowych i innych czynności dotyczących oceny jakości stanu ochrony środowiska;
- 2) prowadzenia szkoleń i egzaminów.

6. Środki pochodzące z wykonywanych przez laboratoria, o których mowa w ust. 1, usług, o których mowa w ust. 5, stanowią dochody budżetu państwa.

Art. 28g. 1. W Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska tworzy się krajowe laboratorium referencyjne i wzorcujące.

2. Krajowe laboratorium referencyjne i wzorcujące wykonuje zadania w zakresie jakości badań powietrza atmosferycznego.

3. Do zadań krajowego laboratorium referencyjnego i wzorcującego należy zapewnienie nadzoru nad jakością badań powietrza atmosferycznego, wykonywanych w ramach programów państwowego monitoringu środowiska, poprzez:

- 1) organizowanie i wykonywanie porównań międzylaboratoryjnych i badań biegłości;
- 2) dokonywanie przeglądów systemów zapewnienia i kontroli jakości w instytucjach obsługujących sieci pomiarowe i poszczególne punkty pomiarowe co najmniej raz na pięć lat;
- 3) koordynację właściwego stosowania metodyk referencyjnych i wykazywania równoważności metodyk niereferencyjnych;
- 4) wdrażanie nowych metod badawczych;
- 5) uczestniczenie, przynajmniej raz na trzy lata, w programach zapewnienia jakości organizowanych przez Komisję Europejską.

3a. Zapewnienie nadzoru, o którym mowa w ust. 3, w odniesieniu do badań wykonywanych przez laboratoria, o których mowa w art. 28f ust. 1, polega również na:

- 1) ujednolicaniu metod i procedur badawczych;
- 2) szkoleniu pracowników tych laboratoriów w zakresie nowych metod badawczych;
- 3) koordynacji na terenie kraju udziału w programach zapewnienia jakości organizowanych przez Komisję Europejską;
- 4) wspieraniu prac prowadzonych przez europejską sieć krajowych laboratoriów referencyjnych ustanowioną przez Komisję Europejską.

4. Krajowe laboratorium referencyjne i wzorcujące może wykonywać zadania w zakresie jakości badań:

- 1) wód śródlądowych;
- 2) hałasu;
- 3) pól elektromagnetycznych;
- 4) pomiarów emisji.

Rozdział 4c

System informatyczny Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet”

Art. 28h. 1. Tworzy się system informatyczny Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet”, zwany dalej „Ekoinfonetem”, za pomocą którego są zbierane, przechowywane, przetwarzane i udostępniane dane dotyczące przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz badania i oceny stanu środowiska, uzyskiwane w trakcie realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1.

2. Ekoinfonet obejmuje dane, o których mowa w ust. 1, przekazywane przez:

- 1) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- 2) wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska.

3. Główny Inspektor Ochrony Środowiska:

- 1) organizuje szkolenia specjalistyczne w zakresie obsługi Ekoinfonetu;
- 2) zapewnia sprzęt informatyczny i oprogramowanie do obsługi Ekoinfonetu.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, zakres, sposób oraz tryb zbierania i udostępniania danych, o którym mowa w ust. 1, kierując się koniecznością uzyskania danych niezbędnych do oceny przestrzegania przepisów ochrony środowiska oraz badania i oceny stanu środowiska, a także sporządzania sprawozdań w tym zakresie.

Art. 28i. 1. Integralną częścią Ekoinfonetu jest Krajowe Repozytorium Danych o Stanie i Ochronie Środowiska, zwane dalej „Krajowym Repozytorium”, w którym są gromadzone i archiwizowane dane, o których mowa w art. 28h ust. 1.

2. Krajowe Repozytorium jest prowadzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

3. Dane z Krajowego Repozytorium stanowią materiały archiwalne w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1506).

Art. 28j. Korzystający z danych z Krajowego Repozytorium lub je przetwarzający jest obowiązany podać w wytwarzanych informacjach, że dane te pochodzą z Krajowego Repozytorium.

Rozdział 5

Wykonywanie zadań w zakresie poważnych awarii

Art. 29. W zakresie przeciwdziałania poważnym awariom do Inspekcji Ochrony Środowiska należy:

- 1) kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii;
- 2) (uchylony)
- 3) badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska;
- 4) prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku.

Art. 30. Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w akcji zwalczania poważnej awarii z organami właściwymi do jej prowadzenia oraz sprawuje nadzór nad usuwaniem skutków tej awarii.

Art. 31. 1. Organy Inspekcji Ochrony Środowiska dokonują kontroli co najmniej raz na 3 lata w zakładach o zwiększonym ryzyku, a co najmniej raz w roku w zakładach o dużym ryzyku.

1a. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska może odstąpić od przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1, jeżeli z uzgodnionego pomiędzy komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej a wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska wykazu, o którym mowa w art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, wynika, że kontrola ta została zaplanowana przez właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej.

2. Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr poważnych awarii.

3. Organy administracji właściwe do zwalczania poważnych awarii obowiązane są do informowania Głównego Inspektora Ochrony Środowiska o poważnych awariach, które miały miejsce w kraju, oraz o ich ewentualnych skutkach transgranicznych.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, kryteria charakteryzujące poważne awarie, objęte obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 3, oraz terminy tego zgłoszenia i zakres zawartych w nim informacji,

kierując się rodzajem i wielkością zakładu lub środka transportu, rodzajem, kategorią i ilością substancji niebezpiecznej, która przedostała się do środowiska, rodzajem i zakresem szkody w środowisku oraz tym, aby nadsyłane informacje umożliwiały analizę przyczyn poważnych awarii oraz poszukiwanie najlepszych środków zapobiegawczych, jak również skutecznych metod likwidacji skutków poważnych awarii, a także najlepszych sposobów prowadzenia akcji ratowniczej.

Rozdział 5a

Przepisy karne

Art. 31a. 1. Kto:

- 1) w wyznaczonym terminie nie informuje organu Inspekcji Ochrony Środowiska o zakresie wykonania zarządzeń pokontrolnych albo o przeprowadzeniu postępowania służbowego lub innego przewidzianego prawem postępowania przeciw osobom winnym dopuszczenia do uchybień,
- 2) niezgodnie z prawdą informuje organ Inspekcji Ochrony Środowiska o wykonaniu zarządzeń pokontrolnych lub przeprowadzeniu postępowania służbowego lub innego przewidzianego prawem,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny.

2. Postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, prowadzi się na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 32. (pominięty)

Art. 33. (pominięty)

Art. 34. (pominięty)

Art. 35. (pominięty)

Art. 36. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska są jednostkami budżetowymi.

Art. 37. Postępowanie w sprawach wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy prowadzi się zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

Art. 38. Ustawa wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia¹⁾.

¹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 29 sierpnia 1991 r.